

Hospodine, ty jsi projevoval zemi svou přízeň a změnil jsi úděl svého lidu. A my ti přicházíme vzdávat chválu, ztížit se před tvou slávou a naslouchat tvému slovu.

Sk 8,1.4-25: *Saul schvaloval, že Štěpána zabili. Tehdy začalo kruté pronásledování jeruzalémské církve; všichni kromě apoštolů se rozprchli po Judsku a Samařsku. ... Ti, kteří se z Jeruzaléma rozprchli, začali kázat evangelium všude, kam přišli. Filip odešel do města Samaří a zvěstoval tam Krista. Všichni lidé byli zaujati Filipovými slovy, když je slyšeli, a když viděli znamení, která činil. Neboť z mnoha posedlých vycházeli s velkým křikem nečistí duchové a mnoho ochrnutých a chromých bylo uzdraveno. A tak nastala veliká radost v tom městě.*

Jeden muž, jménem Šimon, který tam žil, už dlouhou dobu svou magií uváděl v úžas samařský lid; říkal o sobě, že je v něm božská moc. Všichni – prostí i významní – mu dychtivě naslouchali a říkali si: „On je ta božská moc, která se nazývá Veliká.“ Poslouchali ho ve všem proto, že na ně dlouhý čas působil svou magií. Ale když uvěřili Filipově zvěsti o Božím království a o Ježíši Kristu, dávali se pokřtít muži i ženy. Tu uvěřil i sám Šimon, dal se pokřtít, byl stále s Filipem a nevycházel z úžasu, když viděl, jak se tu dějí veliká znamení a mocné činy. Když apoštolové v Jeruzalémě uslyšeli, že v Samařsku přijali Boží slovo, poslali k nim Petra a Jana. Oni tam přišli a modlili se za ně, aby také jim byl dán Duch svatý, neboť ještě na nikoho z nich nesestoupil; byli jen pokřtěni ve jméno Pána Ježíše. Petr a Jan tedy na ně vložili ruce a oni přijali Ducha svatého.

Když Šimon viděl, že ten, na koho apoštolové vložili ruce, dostává Ducha svatého, nabídl jim peníze a řekl: „Dejte i mně tu moc, aby Ducha svatého dostal každý, na koho vložím ruce.“ Petr mu odpověděl: „Tvé peníze ať jsou zatraceny i s tebou: Myslíš sis, že se Boží dar dá získat za peníze! Tato moc není pro tebe a nemůžeš mít na ní podíl, neboť tvé srdce není upřímné před Bohem. Odvrát se proto od této své ničemnosti a pros Boha; snad ti odpustí, co jsi zamýšlel. Vidím, že jsi pln hořké závisti a v zajetí nepravosti.“ Šimon na to řekl: „Modlete se za mne k Bohu, aby mne nepostihlo nic z toho, o čem jste mluvili.“ Apoštolové i potom vydávali svědectví a kázali slovo Páně. Pak se vrátili do Jeruzaléma a ještě cestou zvěstovali evangelium v mnoha samařských vesnicích.

Jan 20,21-23: Ježíš jim znovu řekl: „Pokoj vám. Jako mne poslal Otec, tak já posílám vás.“ Po těch slovech na ně dechl a řekl jim: „Přijměte Ducha svatého. Komu odpustíte hříchy, tomu jsou odpuštěny, a komu je neodpustíte, tomu odpuštěny nejsou.“

Když už byli učedníci bez Ježíše, snažili se to, co jim předal, nést dál mezi lidi. A stávalo se, že s tím narazili – kupříkladu jistý Štěpán, který za to rovnou zaplatil životem. U té události byl i člověk jménem Saul: později z něj bude autor několika hodně důležitých křesťanských dopisů (známe ho pod jménem apoštol Pavel), ale v tuhle chvíli je to postrach, který se snaží křesťany dostat do kriminálu, když ne rovnou na šibenici.

A tak se křesťané se rozprchli, protože ve městě jim šlo o život. Bylo to pro ně těžké, ale díky tomu úprku se stalo, že jak se tak z donucení rozutekli po všem světě, roznesli po všem světě i svou víru.

Jeden z nich, Filip, se vypravil do města, kde to pravověrní předkové opravu neměli rádi, do Samaří. Říkalo se, že jsou tam divní lidi a jejich víra že je taky divná. Říkalo se to tak dlouho, až se možná ani nevědělo proč. I kvůli tomu možná Ježíš párkrát lidi trochu provokoval, když jim dal za vzor právě někoho z nemilovaných Samaritánů: vždyť nás Bůh neposuzuje podle toho, kde jsme se narodili, a podle místních tradic. Člověka přece poznáte po ovoci neboli podle toho, jaké řeči vede a jaké skutky dělá. A tak si to Filip bez rozpaků namířil rovnou tam. Mluvil tam o Kristu a zrovna se to tak sešlo, že tím hodně lidí opravdu zaujal.

Dneska už nevíme, co jim přesně říkal. Víme jen, co povídal při jiné příležitosti – to když se snažil etiopskému turistovi vysvětlit jeden konkrétní biblický text. Pojal to tak, že se Bůh opravdu stará o svůj lid a že do toho dokonce zapojil vlastního syna a nic ho nešetřil. A že ten lid, který už celá staletí obětoval beránky za svůj hřích, ten lid Božího syna zabil. A Bůh jim na to řekl, že Ježíš právě je ten beránek, který byl takhle obětován jednou pro vždycky. Takhle Filip vyložil jeden konkrétní text, ale ono to platí pro celou bibli: píše se tam o tom, co všechno Bůh dělá pro lidi, a já si to můžu přečíst nebo vyslechnout, jenže nevím, jestli se mě to taky týká a jak. Teologové k tomu později napsali, že aby to nebylo bezduché čtení, musí u toho zafungovat duch Boží – abych to

uchopil nejen rozumem, ale taky srdcem, protože jinak to pro mě pořád nebude víc než shluk písmenek.

Asi u toho ten Boží duch fungoval, protože lidi pochopili, že co Bůh dělá pro tenhle svět, dělá i pro ně. A Filipovy promluvy začaly být přitažlivé. Co Bůh dělá, to dělá i pro mě, ale má to háček: velice záleží na tom, jak a odkud se na to podíváme a co od Boha a od víry čekáme.

Tady začíná problém, který se tehdy projevil. Kdo má rád neobvyklé jevy, divy a zázraky, ten měl v Samaří nač koukat. Působil tam jakýsi Šimon kouzelník, jenž lidem nabízel, že je zbaví všeho trápení a bude jim líp, jak v nebi. A tak se za Šimonem mágem lidi docela hrnuli, protože je v něm prý božská moc (aspoň to on sám říká). Pak se tu objevil Filip, který o sobě netvrdil, že je v něm božská moc, zato kázal o Božím království a o Kristu a lidi se hrnuli i za ním a stáli o křest. Tahle atmosféra strhla dokonce i Šimona mága, takže také on přišel a přijal křest a pak se od Filipa nehnul a sledoval s úžasem, co se všechno děje.

Pozdější teologové by asi připomněli, že aby víra nebyla planá a bezduchá, musí zafungovat duch Boží. To proto, abychom vše, co nám dává Bůh, uchopili nejen rozumem, ale taky srdcem a zároveň abychom to uchopili nejen srdcem, ale i rozumem. Aby to tak s námi bylo, za to v modlitbě prosili dva apoštolé, Petr a Jan, kteří přijeli do Samaří a při té modlitbě vkládali na lidi ruce. Z toho byl Šimon kouzelník dočista pař: asi moc neposlouchal ty modlitby, ale viděl gesta, která mu učarovala. „Pánové, rád bych od vás taky kus tady té síly, co máte, naučte mě uvádět Ducha svatého do provozu, nebudu na to litovat peněz.“

Šimon by asi uměl nabízet víru na způsob jogurtu, třeba asketicky odtučněnou nebo s extra velkými kousky ovoce Ducha, ochucenou čímkoli, víru lehce stravitelnou, příjemně vonící a bude vám líp (něco vás to bude stát, ale za příplatek u mě pořídíte i Božího ducha, aby to bezporuchově fungovalo). To se rozumí, že ho s tím apoštolové vyhodili. Protože ve víře jde o svobodu, kterou získáváme díky Kristu. A o vnitřní radost, kterou díky tomu máme, i když jsme v nesnázích. A to není na prodej a ani za úplatky se k tomu člověk nedostane. Je to Boží dar, který dostáváme, protože nám to Bůh chce dát. Láska a svoboda v Kristu přitom dokážou člověku někdy docela zašmodrchat život (jako Filipovi a dalším křesťanům, když je hnali z města, je-li jim život milý) –

nebude vám vždycky automaticky líp a skoro jako v nebi, jak to sliboval Šimon mág. Působením Ducha svatého se míní to, že se mě Boží milosrdenství dotkne a změní mě – ne že si připlatím za spasení, abych byl klidnější.

Víra je záležitost, za kterou osobně ručíme svým vlastním příběhem, to jest příběhem člověka, který kolikrát šlápne vedle, ale nepokračuje kamsi do ponurého močálu a nechá se pozvat zpátky, když mu to Bůh nabídne. To je něco dost jiného než laciné poutače, které lákají, jak být naprogramovaně šťastný a jak ze života vytěsnit, co tam vadí: strach, vinu, nepovedenou minulost, bolavé vztahy a tak dále. Tyhle pozvánky k instantnímu štěstí mohou být mezi lidmi úspěšné, ale víra, kterou opravdu probudil k životu duch Boží, to řeší trochu jinak: vinu, bolest či strach ze života nevytěsňujete (ono to ani nejde), ale přineste je sem a nechte je zahrnout Božím milosrdenstvím.

Nevím, jak to s Filipem či se Šimonem mágem bylo dál, protože pro vyprávěče už dál nebyli důležití. Důležitější je, že nám Bůh nabízí něco skvělého a aby lidi porozuměli, že se Boží láska vztahuje i na ně, a aby o to stáli. Kvůli tomu se biblí mihlo pár zajímavých postav, které s tím spolu s apoštolý měly pomoci. To se dělá tak, že lidem řeknete o Boží milosti a svým vlastním životním příběhem za to dosvědčení ručíte. A ten Boží duch, co je o něm ve vyprávění řeč, ten dokáže otevírat i pevně zavřená srdce a hlavy a určitě vás v tom dosvědčování a ručení nenechá samotné.

Boží pravda, kterou žádná temnota nezahálí, ta ať vám svítí na cestu, kdybyste bloudili; ať vás provází, kamkoli půjdete.

Boží naděje ať je vám budoucností, tam kde jiní nevidí nic než tmu, beznaděj a konec; ať vás chrání před strachem z lidí i z příštích dnů a let.

A Boží láska, bez které se životní zahrada mění v poušť, Boží láska ať oživuje vše dobré, co skomírá; ať vám dodává chuť do života, radost z toho, že tu můžem být, a ať vás naplní pokojem.